

مروری بر ارزیابی و مدیریت ریسک اکولوژیک گیاهان مهاجم

ساجده مدنی^{*1}

sajedemadani@gmail.com

مکرم روانبخش²

مریم پناهنده³

A review of the assessment and management of the ecological risk of invasive plants

Sajede Madani^{1*}, Mokarram Ravanbakhsh²,
Maryam Panahandeh³

1-Young Researchers and Elite Club, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran

2-Member of Educational Board of Academic Center for Education, Culture & Research, Environmental Research Institute of Jihad Daneshgahi, Rasht, Iran

3- Research Expert of Academic Center for Education, Culture & Research, Environmental Research Institute of Jihad Daneshgahi, Rasht, Iran

Abstract

Due to the increase in human activities, the destructive impact on the environment is not limited to a particular region of the world. Including the destructive impacts are entering non-native plant species around the world that during the 200 years ago with the spread of agriculture, increase the exchange of goods, increased human activities as well as increasing environmental destruction, it's increasing. Although only a limited number of non-native species can be invasive, the negative effects of these species on natural and crop communities, human and animal health, and the changing ecosystem characteristics are so high that the research process is constantly expanding in this regard. One of the damages, which has received considerable attention in recent years, is the problem of the introduction of non-native (invasive) plant species into natural ecosystems, but not all non-native species are harmful. Sometimes non-native species are well absorbed by the ecosystem and positioned like native species. But invasive species are species that are not native ecosystems, and their entry causes economic, environmental or human health damage. In this study, the ecological risk assessment of aggressive plants will be provided and suitable strategies for controlling entry and risk reduction will be presented.

Keywords: risk assessment, invasive plant, ecologic

چکیده

امروزه با توجه به افزایش فعالیت‌های بشر، تاثیرات مخرب آن بر محیط زیست به منطقه خاصی از جهان محدود نمی‌شود. از جمله این تاثیرگذاری‌های ویرانگر ورود گونه‌های گیاهی غیربومی به نقاط مختلف جهان بوده است که در طول 200 سال اخیر با گسترش کشاورزی، افزایش مبادله‌های کالا، افزایش فعالیت‌های بشر و همچنین ویرانگری روزافزون محیط زیست، روند افزایشی داشته است. گرچه تنها شمار محدودی از گونه‌های غیربومی می‌توانند به گونه مهاجم تبدیل شوند ولی تاثیرات منفی این گونه‌ها بر جامعه‌های طبیعی و زراعی، سلامت انسان و دام و تغییر ویژگی‌های اکوسیستم چنان زیاد است که روند تحقیقات در این رابطه پیوسته در حال گسترش است. یکی از این آسیب‌ها که بویژه در سال‌های اخیر مورد توجه بسیاری قرار گرفته است، مسئله ورود گونه‌های گیاهی غیربومی (مهاجم) به اکوسیستم‌های طبیعی می‌باشد، البته تمام گونه‌های غیربومی زیان‌بار نیستند. گاهی گونه‌های غیربومی به خوبی جذب اکوسیستم شده و موقعیتی مثل گونه‌های بومی پیدا می‌کنند. اما گونه‌های مهاجم گونه‌هایی هستند که بومی اکوسیستم نیستند و ورود آنها باعث وارد آمدن ضررهای اقتصادی، محیط زیستی و یا ضررهای مربوط به سلامت انسان می‌شود. در این مطالعه به ارزیابی ریسک اکولوژیک گیاهان مهاجم پرداخته و راهکارهای مناسب برای کنترل ورود و کاهش ریسک ارائه خواهد شد.

واژگان کلیدی: ارزیابی ریسک، گیاه مهاجم، اکولوژیک

1- عضو باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد واحد لاهیجان، گیلان
2- عضو هیات علمی، پژوهشکده محیط زیست جهاددانشگاهی، رشت، گیلان
3- کارشناس پژوهشی، پژوهشکده محیط زیست جهاددانشگاهی، رشت، گیلان